

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/5018, 2/5001, 2/5002, 2/4986, 2/4974, 2/4932, 2/4923, 2/4861, 2/4862, 2/4842, 2/4817, 2/4798, 2/4788, 2/4791, 2/4771, 2/4748, 2/4730, 2/4701, 2/4681, 2/4668, 2/4669, 2/4621, 2/4617, 2/4606, 2/4567, 2/4568, 2/4547, 2/4541, 2/4542, 2/4543, 2/4522, 2/4513, 2/4494, 2/4481, 2/4482, 2/4463, 2/4464, 2/4456, 2/4437, 2/4413, 2/4361, 2/4341, 2/4308, 2/4285, 2/4286, 2/4287, 2/4280, 2/4272, 2/4262, 2/4261, 2/4234, 2/4235, 2/4236, 2/4213, 2/4219, 2/4196, 2/4189, 2/4174, 2/4175, 2/4176, 2/4168, 2/4154, 2/4155, 2/4149, 2/4107, 2/4110, 2/4103, 2/4094, 2/4095, 2/4085, 2/4086, 2/4064, 2/4057, 2/4035, 2/4036, 2/4037, 2/4008, 2/3997, 2/3970, 2/3856, 2/3837, 2/3838, 2/3839, 2/3828, 2/3829, 2/3819, 2/3820, 2/3817, 2/3797, 2/3796, 2/3765, 2/3736, 2/3731, 2/3703, 2/3589, 2/3584, 2/3548, 2/3531, 2/3532, 2/3472, 2/3473, 2/3451, 2/3440, 2/3414, 2/3381, 2/3382, 2/3377, 2/3375, 2/3358, 2/3341, 2/3320, 2/3286, 2/3257, 2/3220, 2/3109, 2/3102, 2/3103, 2/3079, 2/3075, 2/3076, 2/2988, 2/2914, 2/2911, 2/2912, 2/2894, 2/2897, 2/2936, 2/2891, 2/2863, 2/2864, 2/2865, 2/2851, 2/2852, 2/2853, 2/2831, 2/2798, 2/2627, 2/2577, 2/2574, 2/2564, 2/2559, 2/2540, 2/2541, 2/2531, 2/2532, 2/2493, 2/2474, 2/2470, 2/2446, 2/2449, 2/2426, 2/2437, 2/2398, 2/2387, 2/2367, 2/2263, 2/2239, 2/2211, 2/2210, 2/2185, 2/2186, 2/2181, 2/2182, 2/2183, 2/2160, 2/2161, 2/2162, 2/2145, 2/2136, 2/2099, 2/2059, 2/1994, 2/1983, 2/1989, 2/1977, 2/1913, 2/1906, 2/1812, 2/1769, 2/1737, 2/1742, 2/1717, 2/1720, 2/1721, 2/1711, 2/1627, 2/1628, 2/1629, 2/1656, 2/1658, 2/1619, 2/1620, 2/1604, 2/1690, 2/1691, 2/1633, 2/1679, 2/1559, 2/1558, 2/1528, 2/1498, 2/1420, 2/1403, 2/1404, 2/1378, 2/1349, 2/1373, 2/1304, 2/1307, 2/1309, 2/1311, 2/1292, 2/1272, 2/1273, 2/1250, 2/1184, 2/1156, 2/1142, 2/1145, 2/1112, 2/1115, 2/968, 2/1083, 2/1056, 2/1057, 2/1026, 2/1027, 2/1013, 2/1004, 2/996, 2/997, 2/989, 2/916, 2/866, 2/778, 2/451, 2/695, 2/722, 2/448, 2/449, 2/450, 2/453, 2/457, 2/458, 2/502, 2/697, 2/564, 2/584, 2/459, 2/461, 2/474, 2/611, 2/490, 2/504, 2/553, 2/690, 2/565, 2/582, 2/596, 2/600, 2/477, 2/659, 2/493, 2/649, 2/657, 2/682, 2/693, 2/705, 2/462, 2/469, 2/614, 2/495, 2/660, 2/526, 2/696, 2/566, 2/576, 2/723, 2/599, 2/470, 2/471, 2/608, 2/616, 2/632, 2/663, 2/534, 2/704, 2/726, 2/464, 2/617, 2/483, 2/485, 2/629, 2/531, 2/672, 2/540, 2/554, 2/572, 2/472, 2/613, 2/624, 2/625, 2/498, 2/671, 2/537, 2/692, 2/561, 2/714, 2/456, 2/594, 2/482, 2/488, 2/627, 2/497, 2/500, 2/539, 2/557, 2/563, 2/597, 2/601, 2/618, 2/619, 2/626, 2/630, 2/507, 2/536, 2/677, 2/701, 2/466, 2/621, 2/496, 2/637, 2/645, 2/510, 2/542, 2/684, 2/703, 2/569, 2/468, 2/508, 2/512, 2/648, 2/514, 2/650, 2/658, 2/680, 2/550, 2/571, 2/605, 2/607, 2/499, 2/511, 2/515, 2/651, 2/517, 2/662, 2/552, 2/709, 2/476, 2/636, 2/501, 2/639, 2/653, 2/519, 2/656, 2/664, 2/698, 2/574, 2/612, 2/479, 2/615, 2/638, 2/522, 2/525, 2/528, 2/529, 2/530, 2/706, 2/460, 2/463, 2/473, 2/487, 2/635, 2/527, 2/667, 2/668, 2/532, 2/670, 2/452, 2/610, 2/634, 2/505, 2/506, 2/643, 2/665, 2/669, 2/674, 2/538, 2/454, 2/455, 2/642, 2/509, 2/533, 2/676, 2/541, 2/679, 2/567, 2/577, 2/465, 2/602, 2/644, 2/646, 2/673, 2/543, 2/544, 2/547, 2/715, 2/592, 2/593, 2/641, 2/647, 2/681, 2/549, 2/699, 2/579, 2/717, 2/581, 2/583, 2/595, 2/598, 2/513, 2/516, 2/518, 2/686, 2/687, 2/691, 2/707, 2/719, 2/467, 2/652, 2/655, 2/688, 2/555, 2/556, 2/694, 2/558, 2/710, 2/721, 2/603, 2/604, 2/654, 2/521, 2/524, 2/559, 2/562, 2/712, 2/586, 2/587, 2/606, 2/523, 2/666, 2/675, 2/700, 2/708, 2/711, 2/578, 2/580, 2/724, 2/475, 2/478, 2/631, 2/661, 2/535, 2/678, 2/545, 2/702, 2/720, 2/589, 2/609, 2/480, 2/633, 2/546, 2/683, 2/548, 2/560, 2/568, 2/570, 2/588, 2/481, 2/484, 2/486, 2/492, 2/685, 2/573, 2/575, 2/716, 2/585, 2/591, 2/620, 2/622, 2/623, 2/520, 2/551, 2/689, 2/713, 2/718, 2/725, 2/590, 2/489, 2/491, 2/628, 2/494, 2/503, 2/640, 2/1096

Esas numaralı kanun tekliflerimin, TBMM İç Tüzüğü'nün 77. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca
28. Yasama Döneminde yenilenmesini arz ve talep ederim. **07.06.2023**

Av.Mahmut Tanal
Şanlıurfa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Adalet Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu	
Esas Komisyon	Çevre Komisyonu	
Tarih: 19 Haziran 2023		Esas No: 2 /806

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 8 Haziran 2023
Numara:

T B M M GENEL MURAK
0 8 Haziran 2023
No: 1226586

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 21. 6. 2019
Sayı : 705

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Çevrenin Korunması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 19/06/2019

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	- Adalet - Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	Çevre	
Tarih :	04 Temmuz 2019	Esas No: 2/1994

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI	
21	Haziran 2019
Numara:	

TBMM	
GELEN EVRAK	
21 Haziran 2019	
No:	491918
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR	

GEREKÇE

İçinde yaşamakta olduğumuz doğanın insani atıklardan kaynaklanan nedenlerle her geçen yıl daha da kirlenerek hem insanların hem de diğer canlıların yaşam koşulları konusunda git gide daha elverişsiz hale geldiği konusundaki araştırmalar dikkate alınarak; kanunların doğanın korunması hususunda daha duyarlı hale getirilmesine çalışılmalıdır.

Bu bilincin bir gerekliliği olarak söz konusu değişiklikler ile doğada yok olması çok büyük bir zaman alan ve canlıların yaşamını doğrudan ilgilendiren plastik atık kullanımına bir sınırlama getirilmiştir. Bu sayede bu plastik ürünlere alternatif olarak kullanımı uygun olan ve doğaya zararı bakımından çok daha tercih edilir olan materyallerin kullanımının artırılması amaçlanmıştır.

Kanunun ikinci maddesi ile doğanın korunması hususunda etkin rol oynayan aktörlerin, sivil toplum kuruluşu ve kurumların, amaçlarını gerçekleştirirken yüklenmek zorunda kaldıkları maliyetler azaltılarak, çevre davaları harçtan istisnai tutulmuştur.

Üçüncü maddede ise birçok gelişmiş ülkede olduğu gibi bisiklet yollarının artırılarak insanların motorsuz araçları kullanması; bu yolla hem doğanın korunması hem de kamunun daha sağlıklı bir hale getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Sivil toplum kuruluşlarının çevrenin korunması hususunda etkinliğinin artırılarak bu konuda sarf edecekleri maliyetlerin düşürülmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Doğada yok olması çok uzun zaman alan tek kullanımlık plastik maddelerin yerine aynı amaca yönelik ahşap vb materyallerin kullanılmasının özendirilmesi amacına yönelik olarak, doğaya zararlı maddelerin yasaklanması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Bisiklet kullanımının artırılması ile hem doğanın hem de insan sağlığının etkin korunması hedeflenmiştir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

ÇEVRENİN KORUNMASI AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 13. Maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinden sonra gelecek şekilde aşağıdaki bent eklenmiştir;

“(k) Çevre örgütleri, sivil toplum kuruluşları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, belediyeler, milletvekilleri ve kamuya yararlı dernekler tarafından çevrenin korunması ve iyileştirilmesi amacına yönelik açılmış bulunan dava ve takipler.”

MADDE 2- 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (cc) bendi eklenmiştir;

“(cc) Engellilere ilişkin zorunlu kullanımlar saklı kalmak koşulu ile süpermarket, market, restoran, cafe, mesire ve piknik alanlarında bulunan büfeler ile benzeri mekanlarda tek kullanımlık plastik ve naylon tabak, çatal, pipet, bardak vb malzeme bulundurulması, kullanılması, toptan ve parakende satışının yapılması yasaktır.

Bu maddeye muhalefet eden iş yeri sahipleri 4.000 TL idari para cezası ile cezalandırılır. Aynı maddeden yapılan her yeni ihlalde bir önceki ceza yarı oranında artırılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 3- 2872 sayılı Çevre Kanunu'na EK 13. Maddeden sonra gelecek şekilde aşağıdaki madde eklenmiştir;

“Ek Madde 14- Bisiklet Yolları

Belediyeler; sınırları içerisinde kalan yolların belirli yüzdeleri kadar bisiklet yolu yapmaya mecburdur. Bu oran Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yönetmelik ile belirlenir.

Bisiklet yollarının kullanımı ücretsizdir. Belediyeler bu yolların kullanımı için kişilerden para talep edemez, bu nedenle ek vergi ve yükümlülük getiremez.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

